

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Ing. T.V., CSc.**, zast. JUDr. Ing. Janem Fišerem, advokátem se sídlem Dukelských hrdinů 23, Praha 7, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 9. 2019, č. j. 48 Af 8/2017 – 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce vlastní v Bořeňovicích, v části obce Struhařov, nemovitost č. p. 8, kterou v letech 2014 až 2016 část roku obýval a využíval ji k rekreaci. Obecní úřad Struhařov (dále jen „správní orgán“) vydal dne 19. 5. 2014 platební výměr č. 9/2014, č. j. 3ko/2015 (dále jen „platební výměr 1“), kterým žalobci vyměřil poplatek za komunální odpad za období roku 2014, v částce 1100 Kč, dle § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o odpadech“), ve spojení s § 139 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, (dále jen „daňový řád“) a obecně závaznou vyhláškou obce Struhařov č. 1/2010, o poplatku za komunální odpad (dále jen „obecní vyhláška“). Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 12. 2016, č. j. 180756/2016/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí 1“) k odvolání žalobce změnil výrokovou část platebního výměru 1 tak, že doplnil číslo účtu příslušného poskytovatele platebních služeb, na který má být částka uhrazena, a lhůtu k plnění.

[2] Dne 10. 6. 2015 vydal správní orgán platební výměr č. 3/2015, č. j. 3ko/2015 (dále jen „platební výměr 2“), kterým žalobci vyměřil poplatek za komunální odpad za období roku 2015, v částce 1000 Kč; žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 8. 2017, č. j. 099305/2017/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí 2“) k odvolání žalobce změnil výrokovou část platebního výměru 2 doplněním pokynů k platbě vyměřeného poplatku. Téhož dne vydal správní orgán platební výměr č. 8/2016, č. j. 8ko/2016, kterým žalobci vyměřil poplatek za komunální odpad za období roku 2016, v částce 1100 Kč (dále jen „platební výměr 3“); žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 9. 2017

č. j. 110127/2017/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí 3“), k odvolání žalobce změnil výrokovou část platebního výměru doplněním údajů k platbě poplatku.

[3] Proti všem třem rozhodnutím žalovaného podal žalobce postupně v průběhu roku 2017 správní žaloby ke Krajskému soudu v Praze (dále „krajský soud“). Argumentační obsah správních žalob byl ve značné míře totožný; žalobce předně namítal, že ve výroku platebních výměrů není uvedeno konkrétní ustanovení obecní vyhlášky. Poukázal na to, že uvedená vyhláška stanoví výši poplatku v závislosti na počtu a objemu nádob na odpad, frekvenci a období jejich odvozu, které jsou tak materiálně základem, z něhož se poplatek vyměřuje; základ daně musí být uveden ve výroku a musí být odůvodněno, jak k němu správce daně dospěl. Správní orgán I. stupně a žalovaný neodkázali na konkrétní ustanovení vyhlášky, a ani neuvedli nic k nádobám na odpad. Žalobce též vytkl žalovanému, že v napadeném rozhodnutí bagatelizoval vady výroku platebních výměrů spočívající v neuvedení zdaňovacího období a čísla účtu. Dále namítl nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí, neboť žalovaný se nevypořádal s odvolací námitkou spočívající v tom, že žalobce nepodal daňové tvrzení, správce daně byl proto povinen postupovat dle § 145 odst. 1 daňového řádu a vyzvat jej k jejich podání. Tvrdil, že neodůvodněním platebních výměrů mu bylo znemožněno řádně argumentovat v odvolání, neboť nevěděl, na základě čeho správní orgán I. stupně usoudil, že při činnosti žalobce v jeho nemovitosti vzniká odpad a kolik a jakým způsobem, stanovil z toho vyplývající počet a objem nádob a frekvenci a období odvozu. Tuto zásadní vadu nemůže napravit žalovaný doplněním odůvodnění, neboť tím by bylo žalobci upřeno právo na posouzení doplněných důvodů v odvolacím řízení. Namítl rovněž, že správní orgán vyměřil poplatek za komunální odpad pouze na základě vlastnictví a užívání nemovitosti bez zjištění, zda při užívání jeho nemovitosti vzniká odpad.

[4] Krajský soud žaloby spojil ke společnému řízení, neshledal je důvodné a zamítl je. Konstatoval, že neuvedení konkrétních ustanovení obecní vyhlášky, s ohledem na stručnost tohoto předpisu a vymezenému předmětu úpravy, nemohlo založit nejasnost či nezákonnost správních rozhodnutí. Uvedl, že ve výroku musí být uvedena výše poplatku za komunální odpad, jehož úhrada se ukládá; pokud jde o způsob stanovení výše, postačí uvedení v odůvodnění. Krajský soud uzavřel, že výroky jsou dostatečně určité a srozumitelné; žalobce byl dostatečně seznámen s tím, podle jakých právních předpisů bylo postupováno, a měl možnost se proti vyměřenému poplatku bránit v podaném odvolání. Výše poplatku uvedená ve výroku ve všech případech odpovídá sazbě poplatku stanovené pro sběrné nádoby „110 nebo 120 l duben - září 1 x 14 dní“ uvedené v příloze č. 2 vyhlášky pro příslušná období (za období let 2014 a 2016 výlučně této sazbě); s tím pak korespondují odůvodnění napadených rozhodnutí, z nichž se podává, že poplatek byl stanoven pro nemovitost, kterou žalobce užívá pouze po část roku k rekreaci, čemuž odpovídá uplatněná sazba za období duben až říjen, a to v nižší z možných sazeb (pro nižší frekvenci odvozu odpadu 1 x za 14 dní při užívání nemovitosti po část roku od dubna do října). Soud se s ohledem na uvedené neztotožnil s žalobcem, že poplatek za komunální odpad byl v projednávaných případech stanoven podle pomůcek dle § 98 daňového řádu.

[5] Krajský soud se s žalobcem neztotožnil ani v tom, že žalovaný v napadených rozhodnutích bagatelizoval vady výroku platebních výměrů spočívající v neuvedení zdaňovacího období a čísla účtu. Poukázal na to, že žalovaný doplnil výroky o údaj o čísle účtu poskytovatele platebních služeb, na který má být částka uhrazena, čímž vytýkanou vadu napravit a uvedl výrok do souladu s § 102 odst. 1 písm. d) daňového řádu, konstatoval, že náprava vad rozhodnutí i vad řízení, jež vydání daňového rozhodnutí předcházela, probíhá v rámci odvolacího řízení, přičemž prvostupňové a odvolací řízení tvoří spolu jeden celek a teprve odvolacím rozhodnutím je o předmětu řízení pravomocně rozhodnuto.

pokračování

[6] K povinnosti vyzvat žalobce k podání daňového přiznání dle § 145 odst. 1 daňového řádu krajský soud uvedl, že ačkoli se při správě poplatku za komunální odpad postupuje podle daňového řádu (§ 17a odst. 6 zákona o odpadech), neužijí se veškerá jeho ustanovení. Mezi ustanovení, která nelze použít, patří i § 145 odst. 1 daňového řádu, neboť zákon o odpadech s mechanismem daňového tvrzení nepracuje. Řádné daňové tvrzení se příslušnému správci poplatku tedy nepodává a naplněním podmínek stanovených zákonem ve spojení s obecně závaznou vyhláškou vydanou na jeho základě nastupuje rovnou povinnost platební. Nezaplatí-li poplatník poplatek včas nebo ve správné výši, bude mu poplatek vyměřen platebním výměrem ve výši stanovené vyhláškou na základě zákona. K námitce žalobce, že není registrován jako plátcе poplatku, soud proto dále uvedl, že tato okolnost není pro posouzení zákonnosti napadených rozhodnutí s ohledem na vznik poplatkové povinnosti významná. Krajský soud rovněž zdůraznil, že poplatková povinnost vzniká na základě naplnění podmínek stanovených v § 17a odst. 2 zákona o odpadech ve spojení s podmínkami vyhlášky č. 1/2010, přičemž současně žalobce v podaném odvolání netvrdil nic o tom, že by žil natolik výjimečným alternativním způsobem, při němž by byl zcela eliminován vznik jakéhokoli komunálního odpadu. Žalobce až po uplynutí lhůty k podání žaloby při jednání soudu rozšířil žalobní tvrzení tak, že oproti roku 2008 a 2009 vzniku odpadu při užívání nemovitosti zcela zamezil, tato svá tvrzení však žádným způsobem nekonkretizoval (neuvedl, jakým způsobem tak učinil, nepopsal způsob svého života a užívání nemovitosti) a neoznačil žádné důkazy k jejich prokázání.

[7] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Krajskému soudu vytýká nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)] a vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]; jeho námitky odpovídají též důvodům dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[8] Předně stěžovatel krajskému soudu vytýká, že se řádně nevypořádal s jeho námitkou, že výroky platebních výměrů, a to ani po změně napadenými rozhodnutími, neuvádějí konkrétní údaj o počtu a objemu nádob na odpad a frekvenci a období svozu; absenci těchto základních údajů krajský soud dle stěžovatele bagatelizuje s tím, že výše poplatku uvedená ve výroku napadených usnesení odpovídá sazbě poplatku stanovené pro sběrné nádoby „110 nebo 120 l duben – září 1 x 14 dní“ uvedené v příloze č. 2 obecní vyhlášky pro příslušná období. K tomu stěžovatel namítá, že takto nelze konstruovat závěr o tom, že informace o počtu a objemu nádob na odpad a frekvenci a období jejich svozu byla v napadených rozhodnutích řádně uvedena. Názor soudu, že z výše poplatku vyplývá, jak byl stanoven, je zcela nesprávný. Tyto informace musí být uvedeny přímo v napadeném rozhodnutí, není přijatelné, aby adresát rozhodnutí byl nucen podrobně studovat právní úpravu a hledat, zda konkrétní předepsaná výše poplatku skutečně odpovídá některé z variant výše poplatku stanovených právním předpisem. Není ani vyloučeno, že se výše vyměřeného poplatku může shodovat s některou položkou uvedenou ve vyhlášce čistě náhodně.

[9] Stěžovatel dále namítá, že z napadených rozhodnutí není zřejmé, na základě jakých skutečností správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatel nemovitost užívá pouze po dobu 6 měsíců od dubna do září, a nikoliv celoročně. Tvrzení krajského soudu, že žalovaný vycházel z praxe, podle které byl stěžovateli poplatek vyměřován již za předchozí období 2008 a 2009, je velmi nepřesvědčivé a neaktuální. Stěžovatel zdůrazňuje, že v roce 2010 mu poplatek vyměřen nebyl a platební výměry za roky 2011, 2012 a 2013 byly po jím podaných odvoláních zrušeny, protože odvolání nebyla projednána v zákonem stanovené lhůtě pro vyměření daně.

[10] Stěžovatel krajskému soudu rovněž vytýká nesprávné právní posouzení aplikace § 145 odst. 1 daňového řádu. Zákon o odpadech v § 17a odst. 6 uvádí, že se při správě poplatku za komunální odpad postupuje podle daňového řádu. Ustanovení § 1 odst. 2 daňového řádu uvádí, že správou daně (kterou je nepochybně i poplatek dle zákona o odpadech) se rozumí postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. Podle odst. 3 téhož ustanovení je základem pro správné zjištění a stanovení daně daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování (pod legislativní zkratkou „řádne daňové tvrzení“) podané daňovým subjektem. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že bez daňového tvrzení není možné spravovat poplatek dle zákona o odpadech; správce daně však výzvu dle § 145 odst. 1 daňového řádu neučinil, ačkoliv k tomu byl povinen.

[11] S ohledem na uvedené stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti k uplatněné námitce vad výroků rozhodnutí správního orgánu I. stupně poukazuje na znění § 102 odst. 1 daňového řádu s tím, že napadená rozhodnutí požadované náležitosti mají a počet a objem nádob, ani frekvence není náležitostí výroku rozhodnutí. K námitce postupu podle § 145 daňového řádu žalovaný uvádí, že stěžovatel ohledně povinnosti podat řádné daňové tvrzení pomíjí, že zákon o odpadech neukládá osobě povinné platit poplatek za komunální odpad povinnost podat daňové přiznání. Je tedy nesporné, že v případě chybějícího hmotného předpisu stanovícího povinnost podat řádné daňové přiznání, či obdobné tvrzení, se § 145 odst. 1 daňového řádu neuplatní. Žalovaný se ztotožňuje se závěry krajského soudu, odkazuje také na rozsudek Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 6 Afs 24/2016, ve stejné věci, za jiné období a navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti kasační stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[14] Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel v kasační stížnosti v zásadě opakuje argumentaci uplatněnou již dříve v rámci řízení před žalovaným a následně před krajským soudem. Nejvyšší správní soud připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70); obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42). Smyslem soudního přezkumu není opakovat již jednou vyřčené, proto Nejvyšší správní soud považuje za dostatečné pouze shrnout, proč nejsou námitky stěžovatele důvodné, neboť v zásadě všechny již byly stěžovateli vysvětleny krajským soudem.

[17] Stěžovatel v první části kasační stížnosti namítá, že ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně chybí odkaz na porušenou právní normu. Podle § 102 odst. 1 písm. d) daňového řádu platí, že výrok rozhodnutí musí obsahovat odkaz na právní předpis, podle něhož bylo

pokračování

rozhodováno, a jde-li o platební povinnost, rovněž konkrétní výši částky s uvedením čísla účtu příslušného poskytovatele platebních služeb, na nějž má být částka uhrazena.

[18] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že náležitosti platebního výměru jsou modifikovány oproti obecné úpravě náležitostí správního rozhodnutí dle § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Je zajisté třeba vyžadovat uvedení hmotněprávního a procesního předpisu, dle kterých je rozhodnutí vydáno, nikoli snad všech právních předpisů, kterých správce daně při posuzování věci použil; s argumentací v tomto směru se musí správce daně vypořádat v odůvodnění rozhodnutí. Smyslem právní úpravy je mj. poskytnout daňovému subjektu spolehlivý a srozumitelný podklad pro zhodnocení správnosti vydaného rozhodnutí a umožnit mu zodpovědně se rozhodnout pro to, zda bude proti výměru brojit odvoláním. Jinými slovy, k výkladu § 102 odst. 1 písm. d) daňového řádu nelze přistupovat formálně či formalisticky, nýbrž je vždy nutné hledat jeho smysl a účel, tedy zkoumat, proč je určitá náležitost daňového rozhodnutí jeho součástí a zda její případný nedostatek je natolik intenzivní, aby zakládal jeho neplatnost. Platební výměr je zapotřebí posuzovat vždy jako celek (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 8 Afs 18/2005 - 78 a rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 - 96).

[19] Všechny napadené platební výměry obsahují ve výroku odkaz na § 17a zákona o odpadech, na obecní vyhlášku a daňový řád. Žalovaný změnil napadeným rozhodnutím 1 výrokovou část platebního výměru 1 (a obdobně i platební výměry 2 a 3) takto: „Podle § 17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů a ustanovení Obecné závazné vyhlášky č. 1/2010, o poplatku za komunální odpad a v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, se vyměří poplatek za komunální odpad z moci úřední dle § 139 odst. 1 daňového řádu v částce 1 100 Kč, slovy jeden tisíc sto korun českých. Tuto částku zaplatte na účet obce Strubařov č. 320076389/0800, IČ 3722, IČS 0020000008 nejdéle do 15 dnů ode dne právní moci tohoto platebního výměru.“ Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadené platební výměry obsahují uvedení hmotněprávních a procesního předpisu, dle kterých správní orgán vydal rozhodnutí, a to způsobem, který vylučuje jakékoliv pochybnosti o tom, jakého práva správce daně v rozhodnutí použil. Jde-li o platební povinnost, musí být součástí výroku jednak přesné uvedení částky, jednak číslo účtu příslušného poskytovatele platebních služeb (zpravidla banky), kam má být platba poukázána.

[20] Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že odvolací řízení tvoří s řízením prvoinstančním jeden procesní celek (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2007 č. j. 3 As 63/2006 - 136 nebo ze dne 27. 2. 2013 č. j. 6 Ads 134/2012 - 47). Samozřejmě tam, kde právní řád zakotvuje možnost podat opravný prostředek, je třeba dbát na to, aby vady rozhodování na prvním stupni nenabýly takové závažnosti, že by danou procesní úpravu fakticky eliminovaly, jelikož by účastníkovi řízení znemožňovaly odvolání podat, příp. formulovat smysluplné odvolací námitky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2016, č. j. 6 As 293/2015 - 33). V takovém případě by skutečně musel odvolací orgán rozhodnutí zrušit a vrátit věc orgánu prvního stupně k dalšímu řízení. Stěžovatel však v kasační stížnosti netvrdí, že by mu bylo znemožněno vůbec podat odvolání. Omezuje svou argumentaci na tvrzení, že napadená rozhodnutí neuvádějí konkrétní údaj o počtu a objemu nádob na odpad a frekvenci a období svozu. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s hodnocením krajského soudu, podle něhož obecný odkaz správních orgánů na obecní vyhlášku ve výrocih rozhodnutí nezaložil nejasnost ohledně aplikovaných ustanovení. To platí tím spíše s přihlédnutím ke stručnosti a přehlednosti tohoto předpisu a úzce vymezenému předmětu právní úpravy. Shodně s krajským soudem Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný doplněním výroků o údaj o čísle účtu poskytovatele platebních služeb, na který má být částka uhrazena, uvedl výrok do souladu s § 102 odst. 1 písm. d) daňového řádu.

[21] Stěžovatel namítá, že z napadených rozhodnutí není zřejmé, na základě jakých skutečností správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatel nemovitost užívá pouze po dobu 6 měsíců od dubna do září, a nikoliv celoročně, a dále nesprávné právní posouzení aplikace § 145 odst. 1 daňového řádu; správce daně výzvu dle uvedeného ustanovení daňového řádu neučinil, ačkoliv k tomu byl povinen. Stejným způsobem stěžovatel argumentoval také v podaném odvolání. Rovněž žaloba obsahuje z velké části argumenty zpochybňující jeho poplatkovou povinnost.

[22] Nejvyšší správní soud již v dřívějším rozsudku ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016 – 26, ve věci stěžovatele v této souvislosti poukazoval na právní úpravu, podle níž obec může vybírat poplatek za provoz systému nakládání s komunálním odpadem na základě dvou právních předpisů, a je přitom zcela na vůli obce, které zákonné zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky využije. První možností je využití § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, tj. vybírat poplatky od každé fyzické osoby, která má v obci hlášen trvalý pobyt, nebo od vlastníka stavby určené či sloužící k individuální rekreaci, ve které není žádná osoba hlášena k trvalému pobytu. Druhá možnost je potom zpoplatnění na základě § 17a zákona o odpadech, kdy obec zohledňuje především objem odpadu, který poplatník vyprodukoval; v tomto případě je poplatníkem každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad. Třetím způsobem je smluvní systém vybírání úhrady za komunální odpad ve smyslu § 17 odst. 5 zákona o odpadech. Z uvedených možností si obec může k zpoplatnění provozu systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zvolit pouze jednu variantu.

[23] Správní orgán v letech 2014 až 2016 vybíral poplatek za komunální odpad podle § 17a zákona o odpadech. U poplatku za komunální odpad je poplatník vymezen jako „každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad“ (srov. § 17a odst. 2 zákona o odpadech). Zákonodárce zde pracuje s vyvratitelnou právní domněnkou, že dané osoby využívají obcí zavedený režim nakládání s komunálním odpadem, neboť opačný přístup by podporoval nežádoucí chování (nelegální ukládání odpadu v přírodě, využívání cizích nádob určených k odkládání odpadů apod.). Kritérium pro stanovení osoby poplatníka je v tomto případě materiální – již nerozhoduje trvalý pobyt či vlastnictví nemovitosti, nýbrž to, zda určitá osoba skutečně vytváří svou činností odpad. Na to pak navazuje definice plátce poplatku, kterým je vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad.

[24] Nejvyšší správní soud ve výše citovaném rozsudku ze dne 27. 4. 2016, č. j. 6 Afs 24/2016 – 26, konstatoval: „Skutečně může existovat situace, kdy určitá osoba nebude považována za poplatníka, resp. plátce poplatku za komunální odpad navzdory tomu, že má na území příslušné obce evidován pobyt nebo že zde vlastní nemovitost. Zejména to platí v případě, že daná osoba tvrdí (a prokáže), že se na území obce, jež poplatek vyměřuje, ve vyměřovacím období vůbec nezdržovala, tudíž zde ani nevyvíjela žádnou činnost, při níž by mohl vznikat odpad. To je zásadní odlišnost od místního poplatku, kde takovéto tvrzení není relevantní a rozhoduje výhradně jen formální kritérium trvalého pobytu, resp. vlastnictví nemovitosti.“ Dalším tvrzením, které by v případě, že by je stěžovatel prokázal, mohlo vyloučit vznik poplatkové povinnosti, je podle názoru Nejvyššího správního soudu skutečnost, že určitá osoba žije natolik alternativním způsobem života, že skutečně při své činnosti žádný odpad neprodukuje – kupuje výhradně nebalené výrobky, příp. výrobky ve vratných či biologicky rozložitelných obalech, a veškeré nespotřebované zbytky využívá jako vedlejší produkt legálním způsobem. Ani jedno z těchto možných tvrzení však stěžovatel neuplatnil. Sice namítá, že z napadených rozhodnutí není zřejmé, na základě jakých skutečností správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatel nemovitost užívá pouze po dobu 6 měsíců od dubna do září, a nikoliv celoročně, nicméně netvrdil ani nijak neprokázal, že by na území obce Struhařov v rozhodné době vůbec nepobýval; svou nemovitost běžně využívá k rekreaci. Stěžovatel ani netvrdí, že neprodukuje žádný odpad.

pokračování

[25] Nejvyšší správní soud připomíná povinnosti původce komunálního odpadu, které plní ze zákona obec (§ 17 odst. 1 zákona o odpadech). Ta proto musí vytvořit a provozovat systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a umožnit svým obyvatelům jej využívat; tím vytváří podmínky pro legální nakládání s komunálním odpadem na svém území. Je tedy zcela spravedlivé, že od osob, jejichž činností odpady vznikají, požaduje obec příspěvek na provoz svého systému ve formě poplatku, a to bez ohledu na to, zda konkrétní osoba systém reálně využívá či nikoliv.

[26] Namítá-li stěžovatel, že správní orgán v posuzované věci neučinil výzvu dle § 145 odst. 1 daňového řádu, je třeba uvést, že byť § 17a odst. 6 zákona o odpadech stanoví, že při správě poplatku za komunální odpad se postupuje podle daňového řádu, je třeba mít na paměti některá specifika řízení o poplatku za komunální odpad. Především, na rozdíl od daní, je v oblasti poplatků za komunální odpad primární zaplacení poplatku poplatníkem (plátcem) a nalézací rovina řízení, tj. zjištění a stanovení poplatku správcem poplatku, se uplatňuje teprve v případě, kdy poplatek nebyl zaplacen včas nebo ve správné výši. Ustanovení § 145 odst. 1 daňového řádu se tak v řízení o poplatku za komunální odpad neaplikuje. Z toho, že stěžovatel svou ohlašovací (příp. registrační) povinnost k poplatku za komunální odpad nesplnil, pak nemůže pro sebe dovozovat žádné výhody a rozhodně to nemůže být překážkou pro vyměření poplatku, jak správně uvedl ve svém rozsudku krajský soud.

[27] K namítanému nedostatečnému odůvodnění způsobu stanovení a výsledné výši poplatku za komunální odpad pak Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem dodává, že z napadených rozhodnutí je zcela zřejmé, že poplatek byl určen tak, že správní orgán I. stupně zvolil ve všech případech sazbu poplatku stanovenou pro sběrné nádoby „110 nebo 120 l duben - říjen 1 x 14 dní“ uvedenou v příloze č. 2 obecní vyhlášky pro příslušná období. S tím pak korespondují odůvodnění napadených rozhodnutí, z nichž se podává, že poplatek byl stanoven pro nemovitost, kterou stěžovatel užívá pouze po část roku k rekreaci, čemuž odpovídá uplatněná sazba za období duben až říjen, a to v nižší z možných sazeb (pro nižší frekvenci odvozu odpadu 1 x za 14 dní při užívání nemovitosti po část roku od dubna do října). Z napadených rozhodnutí je přitom zřejmé, že žalovaný vycházel ze skutečností, které mu byly známy z úřední činnosti z řízení ohledně poplatku za předchozí období. Stěžovatel nevyužil možnosti vznést proti tomuto způsobu stanovení v odvolání a v žalobě žádné věcné námitky. Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, proč by obec nemohla stanovit poplatek v různé výši podle způsobu užívání nemovitostí. V daném případě se tak navíc stalo ve prospěch stěžovatele, u něhož obec při stanovení výše poplatku zohlednila předpoklad, že v zimě svůj rekreační objekt nevyužívá.

[28] Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatel sice nesouhlasí s názorem žalovaného a krajského soudu, nicméně sám nepředložil žádné relevantní důkazy, které by mohly dostatečně zpochybnit závěry správních orgánů, resp. krajského soudu a byly by způsobilé vyloučit vznik jeho poplatkové povinnosti.

[29] Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, pro který by měl rozsudek krajského soudu zrušit. Krajský soud se věcí stěžovatele řádně zabýval, přezkoumatelným způsobem se vypořádal s relevantními žalobními námitkami, přitom nikterak nevybočil ze zákona ani z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost proto ze shora uvedených důvodů podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[30] O nákladech řízení kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, právo na náhradu nákladů řízení mu proto nenáleží. Pokud jde o požadavek žalovaného, aby mu Nejvyšší správní soud přiznal

náhradu nákladů celého soudního řízení, zdejší soud setrvale judikuje tak, že vedení sporů ve správním soudnictví je součástí běžné úřední činnosti a náhrada za ně nepřísluší (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2015, č. j. 6 Afs 29/2015 - 40, č. 1260/2007 Sb. NSS). Ani v tomto případě neshledal Nejvyšší správní soud důvod svůj náhled měnit.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu